DE KOEKOEK 40e jaargang nr. 3, november 2025

Beste dorpsgenoten,

En toen was het alweer zo ver. Hoewel de klok een uurtje is teruggedraaid, is het alsof de tijd vliegt. Je merkt er natuurlijk ook niet zo veel van als het uur midden in de nacht wijzigt, tenminste niet op dat moment. Maar als het dan eerder donker wordt en de lichten kunnen weer vroeg aan, tsja. En er zijn toch veel mensen, maar ook dieren die last hebben van dat uurtje terug.

In ieder geval kwamen we als redactie weer bijeen. We bespreken wat er nog open staat aan actiepunten, hoe we er financieel voor staan, en wat er aan kopij binnen is gekomen.
Als de kopij op tijd binnen is, kunnen we dus ook al voorspellen dat het een dikke koekoek wordt. Er zijn de komende weken aardig wat activiteiten die op het programma staan.

Helemaal nieuw is de adventskalender Sumar. In de eerste weken van december staan er in Sumar verschillende deuren open voor een kop koffie/thee, wat lekkers, een hartig woord of een leuk spelletje. Heel verrassend.

Daarnaast nieuws over het donateursconcert van De Lofstem, met medewerking van Marcel Smit. Er staat een verhalenavond op het programma, een afsluiting van de wurkgroep, Sumar 80 jier frij. Wist u dat de voorstelling Nei noed en Lêst, wer frede en rêst ook nog genomineerd is voor de karakteristykpriis Tytsjerksteradiel.

Kort gezegd. Deze koekoek staat weer hartstikke vol. Heel veel leesplezier gewenst.

Oh enneh. Telt u nog steeds de veertigers in de rubriek

De kopijdatum voor de volgende koekoek is **1 december.**

Greta

CLUB SUMAR STOPT

Romke de Vrles

En nee, dit is niet de zoveelste aankondiging van Soldaat van Oranje voor de volgende verkooptruc. Maar toch is het ook niet helemaal het einde. Club Sumar, zoals dat al jaren vanuit de Kerk Sumar wordt georganiseerd houdt op te bestaan. Al jaren werd er voor de jongeren van de 1ste tot en met de 4de klas op de vrijdagavond in de winterperiode een gezellige activiteit georganiseerd. Dit varieerde van een 'ik hou van Holland spel' tot speurtochten door het dorp. Aan Kerst, Sinterklaas en Pasen werd aandacht besteed en er waren ook diverse uitstapjes naar bijvoorbeeld het AZC of het Leger des Heils. Ook werd er ieder jaar de blommenmodderactie georganiseerd en elk seizoen werd afgesloten met een clubkamp.

Echter, door teruglopende animo vanuit de jeugd en ook door het niet kunnen vinden van nieuwe leiding stoppen we er mee. Maar waarom is het dan niet helemaal het einde?

Club Sumar werd vanuit de kerk georganiseerd en was vooral voor de kerkelijke jeugd. Al jaren is gewoon iedereen welkom, maar voor de niet-kerkelijke jeugd merken wij toch dat er een 'drempel' is. Onze activiteiten die we organiseren zijn gericht op het samen leuk hebben en niet meer zo direct aan het geloof te linken. Het is voor iedereen. En waar kan dat misschien ook niet beter dan in het dorpshuis.

Sinds voorgaand jaar staat daar een enthousiast team – team BAS (Berne Activiteiten Sumar) – klaar die ook graag activiteiten voor deze doelgroep organiseert, maar Club Sumar niet in het vaarwater heeft willen zitten. Wij hebben goed contact met hen gehad en omdat hun activiteiten goed aansluiten met ons doel – leuke avonden voor de jeugd organiseren – kiezen wij er voor om een stap terug te doen. Team BAS gaat 1 keer in de maand de soos voor de jeugd open gooien en organiseren een aantal avonden iets 'extra's'. Wij vinden dit een goed alternatief en gericht op het hele dorp. Wij hopen dan ook dat alle jeugd hun plek daar gaan vinden, zodat er voor hen ook leuke activiteiten blijven in het dorp.

CLUB SUMAR STOPT

Romke de Vrles

Wij hebben altijd met veel plezier gezellige avonden voor de jeugd georganiseerd en ook veel lol gehad op clubkamp.
Wij wensen Team BAS veel succes met de organisatie voor de activiteiten!

Groeten,
Liekele, Hiltsje, Jessica, Aaltje en Romke.

SUTELAKSJE 2.0

Greta Hoekstra

Dit jier haw ik in jubileum. Foar de 5de kear gean ik de Sutelaksje 2.0 dwaan. Wêrom skriuw ik 2.0 derefter? Omdat ik net mei in kroade lâns de doarren del kom. Fanwege in beheining hâld ik dat net fol.

At it goed is, dan haw jim yntusken in flyer fan de Sutelaksje yn de brievenbus krigen. Is dat net sa, mar wolle jim graach in flyer, lit it my dan eefkes witte.

Wa foar Sinterklaas, Kryst of samar in moai frysk boek hawwe wol as kado dwaan wol, kin dit mei de bon bestelle. Mear boeken kin ek. Doch der dan in briefke by. Eefkes whats appe mei my as fia facebook sutelaksje Sumar (en dan in pb) is ek goed.

De bon kinne jo ynleverje yn de brievenbus oan de Greate Buorren 61 (by de buorkerij) yn Sumar

Kinst net in boek fine op de list, dan meist ek ris op de webside sjen fan de Afûk, https://webshop.afuk.frl/frl/producten/fryske-boeken/
Ek dy boeken, mar ek oar guod, kin gewoan besteld wurde.

It moaiste is dat 25% fan de opbringst nei it goeie doel giet. Der stiet yntusken 987 euro op de account fan Stichting STOPHersentumoren. Ek dit jier giet de opbringst fan de ferkeap nei dit doel.

SUTELAKSJE 2.0

Greta Hoekstra

It is yn dizze drege tiden net makkelik om jild yn te sammeljen foar in goed doel. Dochs besykje ik om sa wat jild by inoar te skrabjen. Ik hoop dan ek op in moaie opbringst.

Wolle jo op de hichte bliuwe fan de aksje? Folgje dan ek de fb side, Sutelaksje Sumar.

De bon foar it bestellen fan de boeken kin jo ynleverje oant en mei snein 21 novimber 2025. De boeken kinne dan letter by my weihelle wurde, of ik kom it by jim thús bringen.

Ha jo gjin flyer krigen, mar wol jo dy wol graach haw, nim dan ek eefkes kontakt op (06-42504953). Hâldt foar mear ynformaasje de facebookside yn de gaten of wurdt dêr lid fan: sutelaksje Sumar.

Actie*Aksje Sumar actie - STOPhet.nl

BLIKJE/DOPJE

Naast deze actie voor onderzoek naar hersentumoren verzamelen we ook nog steeds het blik, de kroonkurken en klein oud ijzer voor dit goede doel.

Statiegeldblikjes kunnen natuurlijk ook worden gedoneerd. Deze mogen ook bij mij thuis aan de Greate Buorren 61 worden gebracht.

Kortgeleden zijn we de 6000 euro gepasseerd. Niet alleen door het blik dat wordt verzameld aan de Mienskerwei, maar ook door de verschillende donaties. Heel veel dank daarvoor.

Blikje-dopje Sumar actie - STOPhet.nl

LÛD

Sjong mei yn it leukste koar fan Nederlân!

Houd jij van zingen? Of wil je ontdekken hoe leuk samen zingen kan zijn? Doe dan mee met het koor van LÛD!

Op zaterdag 30 mei 2026 sta jij samen met 1.000 zangers, 1.000 muzikanten en bekende Nederlandse artiesten op een indrukwekkend podium in het WTC Expo in Leeuwarden. Een avond vol kippenvelmomenten, energie en verbinding. Een muziekbelevenis die je nooit meer vergeet.

Meidwaan mei dyn koar, mei de freoneploech, de buorlju of gewoan sels? It kin allegear!

LÛD is een uniek muziekproject waarin beginnende én ervaren zangers en muzikanten elkaar vinden. Vanaf februari 2026 repeteer je onder leiding van Jan Hibma, met Sebastiaan Schippers als repetitor. Op het programma staan onder meer Door de wind, Radar Love, Circle of life en Viva la vida. Samen werk je toe naar een bijzonder concert dat raakt, verrast en verbindt.
Zoek jij uitdaging, inspiratie en een flinke dosis plezier? Dan hoor jij bij LÛD!

Meer informatie over de koorrepetities, het repertoire en aanmelding vind je op www.lud.frl. Meielkoar litte we LÛD klinke! Dogge jim mei?

YN ‘E KUNDE KOMME MEI

Maaike Kingma

Wolkom oan de nije ynwenners fan de Hearrewei 13 yn Sumar.

Wat is jim namme?:

Liekele Smedes is opgroeid by syn âlden en suster yn Surhústerfean. Liekele fertelde dat syn beppe Corrie van der Iest eartiids ek oan de Hearrewei yn Sumar wenne hat. Beppe Corrie is mei pake Liekele Smedes troud en binne doe tegearre ferhûze nei Suwâld. Geke Smedes-Hilboezen hat altyd yn it Hearrenfean wenne by har âlden en har broer. Op 30 july 2025 binne Liekele en Geke registreare as partners by de gemeente Tytsjerksteradiel.

YN ‘E KUNDE KOMME MEI *ferfolch* *Maaike Kingma*

Wat is jim leeftiid?:
Liekele is 33 jier en Geke is 34 jier.
Sy kinne elkoar al 16 jier en ha salang thûs wenne om goed te sparjen en dan it hûs fan har dreamen te keapjen.

Wat hat jim yn Sumar brocht?:
Doe't Liekele en Geke safier wienen om in hûs te keapjen dienen sy mei oan de 'Open huis dagen'. Doe't sy yn it hûs yn Sumar kamen wienen sy allebeide fuort hiel entûsjast. It útsicht wie skitterend en it hûs wie kant en klear, sy koenen der sa wol yn. Allebeide hienen sy der fuort ek in hiel goed gefoel by. Sy ha dan ek gau in bod dien sûnder in Makelder yn te skeakeljen. En om witte te litten dat sy it hûs hiel graach keapje woenen, dienen sy der in persoanlike brief by. Dat it holpen hat witte Liekele en Geke net, mar de eigners fan it hûs woenen it har wol ta har blykber. Op 15 jannewaris 2025 krigen sy de kaai fan harren nije hûs en makken sy har it hûs eigen troch wat oare kleurkes op de muorren te dwaan. Sy tochten dat sy der gau yn wenje koenen, mar dat foel harren ôf. De meubels dy't sy útsocht hienen koenen pas yn maaie levere wurde en de gerdinen net earder as yn september. It hat dus noch efkes duorre foardat Liekele en Geke te plak wienen. Yn maaie wie it dan eindelik safier en gienen sy tegearre wenjen oan de Hearrewei 13.

Wat dogge jim oerdei?:
Geke wurket yn de soarch en is op ûnregelmatige tiden oan it wurk, sa ek yn de wykeinen.
Liekele wurket as frachtweinsjauffeur en hellet en bring it frituurfet by in hiel soad horekagelegenheden yn hiel Nederlân. Hy giet moarns rûn in oere as fiif fuort en is jûns ek net hiel betiid thús. Mar gelokkich kin hy alle nachten wol thús by Geke sliepe, teminste as sy net hoecht te wurkjen. As Liekele ris yn it wykein op paad moat, giet Geke graach efkes in dei mei op de frachtauto.

YN ‘E KUNDE KOMME MEI *ferfolch* *Maaike Kingma*

Wat binne jim hobby's?:
Geke hat yn it ferline in soad oan it hynderriden west, mar dat is der de lêste tiid troch drokte en wurkjen wat by bleaun. Yn it koart wol sy wol wer wat oan sport dwaan, bygelyks yn in fitness-sintrum.
Sy dogge tegearre it wurk yn de tún en ha no ek in grut hûs om te ûnderhâlden.
Liekele en Geke sitte graach tegearre te fiskjen oan it Peinder kanaal as gean mei it boatsje fan Liekele syn âlders te farren. Miskien dat sy sels yn de takomst nochris in boatsje keapje.
Ek fine sy it gesellich om tegearre út iten te gean, al meie sy sels ek graach itensiede. Liekele docht dat graach yn de wykeinen en Geke docht it troch de wike. Somtiden gean sy efkes nei de bioskoop, te kuierjen yn de bosk as efkes in slachje troch de Tike en omstreken.
Liekele mei ek graach wat ompiele yn syn hok, it leafst keapet hy in âlde auto om dêr wat mei om te prutsen. As in âlde trekker lykas syn pake hie, in MC Cormick. Hy is ek al yn de kunde kommen mei Jelle Batema en syn old timers. Fierder is hy lid fan de fûgelferiening yn de Westerein en wol yn de takomst miskien wol wat griente yn de tûn ferbouwe. Der binne moochlikheden genôch mei sa'n grutte tûn.
En Liekele en Geke ha de winsk om yn de takomst wat fiere reizen te meitsjen. Te begjinnen nei Curaçao, wer't sy ferline jier ek west binne en oer in jier as wat nei it westen fan Canada.

Wat is jim earste yndruk?:
'Wy ha bêste buorlju om ús hinne' sizze Liekele en Geke, 'wy fiele ús hjir wolkom yn Sumar. En wy ha al meidien oan de brunch tidens it doarpsfeest en dat fielde ek goed. As de measte drokte wat achter de rêch is, sille wy de omjowing wat ferkenne en dan leare wy fansels de Sumarders wat kinnen. Foar de boadskippen gean wy nei Burgum as Garyp en dat is prima te dwaan!'.

Liekele en Geke, tige tank foar it fijne, iepen petear en wy hoopje dat jim jim hiel gau thúsfiele sille op de Hearrewei 13 en yn ús moaie doarp Sumar.

WIE SCHRIJFT DIE BLIJFT *Froukje*

Op leeftijd?

En dan mocht ik onlangs op de laatste dag van september de leeftijd bereiken waarop ik mijn eerste AOW en pensioen kreeg. En...vroegen velen mij, hoe voelt dat? Nou eigenlijk niet anders dan andere jaren, alhoewel er fysiek en mentaal toch wel het èèn en ander is veranderd. Terugkijkend denk ik, en JJ beaamt dit, waar is de tijd gebleven. Je wordt geboren in een familie die jezelf niet uitkiest. Maar ik ben dankbaar dat ik in een liefdevol gezin mocht opgroeien. Naarmate wij ouder werden veranderde de band onderling in positieve zin met ouders, broers en zus, en dat is een natuurlijk een logisch proces. Natuurlijk waren wij het ook niet altijd met elkaar eens en waren er woordenwisselingen, maar onze band is nog altijd goed. Je gaat naar school en maakt vrienden, en een paar zijn vrienden voor het leven geworden. We vonden allemaal de liefde en er werd, toen nog, verloofd en getrouwd. Er werden kinderen geboren en een ieder werd opgeslokt in zijn of haar gezin. Ouders hadden meer zorg nodig, werden minder mobiel. Ook hadden JJ en ik daarnaast ons werk in de zorg en hebben we in de avonduren nog, via opleidingen, de nodige papieren behaald.
Nu zijn we allebei gepensioneerd en dan heb je ineens veel 'vrije' tijd? Maar niet heus, de kalender wordt alleen maar voller en voller. Hoe deden wij dat toen vragen wij ons weleens af. Nou eigenlijk is het antwoord heel simpel, Je was jong en veel flexibeler, je kon voor je gevoel de hele wereld aan. JJ en ik draaiden ons gezin samen daar ik onregelmatige diensten had. En nu...komen er allerhande uitnodigingen met betrekking tot, vrijwillig ergens aan deel te nemen. En dat kan variëren van het ophalen van oud papier tot aan het koffieschenken bij ouderen etc. En ja dan zijn er ook nog de hobby's, JJ is actief in de muziek en het toneel heeft mijn passie, zolang ik de tekst nog kan onthouden. Maar het hoogtepunt op mijn verjaardag was een cadeau van JJ, kinderen en kleinkinderen. Ik ging voor het eerst van mijn leven vliegen. Ik, die altijd riep dat als ik de lucht in moet, wel vleugels had gehad. Maar, wanneer je zo'n mooi cadeau krijgt dan ga je mee in het vliegtuig naar Kreta. En ik vond het fantastisch, en is zeker voor herhaling vatbaar.

NIEUWS VAN DORPSBELANG

Nynke Bosgra

Met ingang van oktober heeft dorpsbelang een brievenbus geplaatst in dorpshuis De Kamp.

Alle inwoners worden uitgenodigd om ideeën of vragen voor bestuur, die niet via de digitale snelweg kunnen worden verzonden in de brievenbus te gooien.

Per mail mag ook altijd nog: dorpsvereniging@sumar.nl

VERHALENAVOND

Wurkgroep Sumar 80 jier frij

Na het succes van het toneelstuk *"Nei noed en lêst, wer frede en rêst"*, dat maar liefst acht keer voor volle zalen in dorpshuis De Kamp werd opgevoerd, sluit de werkgroep **Sumar 80 jier frij** het jaar dat we in Nederland 80 jaar vrij zijn, op een bijzondere manier af.

Op **vrijdag 21 november** doet Sumar namelijk voor het eerst mee aan de **Verhalenavond** – een avond vol verhalen, ontmoeting en saamhorigheid.

Het thema van 2025 is *"Toen ik dapper was"* – een thema dat prachtig aansluit bij het herdenken en vieren van 80 jaar vrijheid. De avond begint in **dorpshuis De Kamp** (Kn. Wytseswei 15 in Sumar), waar vanaf **19.00 uur** de inloop is.

Om **19.15 uur** start de inleiding op het thema en wordt uitgelegd hoe de avond verloopt.

Daarna trekken de bezoekers in kleine groepen te voet het dorp in. Op vier verschillende locaties in Sumar worden verhalen verteld – allemaal op hun eigen manier verbonden met het thema *toen ik dapper was*:

VERHALENAVOND *Wurkgroep Sumar 80 jier frij*

Piter Fennema vertelt over de belevenissen van zijn vader in de Tweede Wereldoorlog.

Froukje Veenstra brengt het verhaal van de familie Hoekstra, bekend uit het toneelstuk *Nei noed en lêst*.

Hieke Haveman vertelt over een jongen van 14 jaar die in de oorlog een moedige keuze moest maken.

Rgat Hagos deelt haar persoonlijke verhaal over Eritrea en haar reis naar Nederland / Sumar – een actueel en persoonlijk verhaal over moed en hoop.

Rond **21.30 uur** komen alle bezoekers weer samen in het dorpshuis voor een gezamenlijke afsluiting en is er gelegenheid om elkaar te ontmoeten en na te praten over de verhalen van de avond.

Zo sluit Sumar het jubileumjaar van 80 jaar vrijheid af zoals het begonnen is: met verbondenheid, emoties en de kracht van verhalen die raken – dichtbij en ver weg, vroeger en nu.

Ps.: bij slecht weer worden de verhalen verteld in het dorpshuis.

We hopen u te ontmoeten op de eerste Verhalenavond in Sumar.

Deelname is geheel gratis.

Wurkgroep Sumar 80 jier frij,

Ids Krol, Alle Hoekstra, Gerda de Vries en Jouke Hoekstra

Verhalenavond
vrijdag 21 november
in Sumar
Met verhalen van:
Piter Fennema, Froukje Veenstra,
Hieke Haveman & Rgat Hagos
Thema: 'Toen ik dapper was'
Vanaf 19.00 uur verzamelen we in dorpshuis De Kamp.
Om 19.15 uur is er een inleiding en daarna wandel je
in kleine groepen door het dorp.
Rond 21.30 uur is de gezamenlijke afsluiting in het dorpshuis
en is er gelegenheid om elkaar te ontmoeten en na te praten.
Bij slecht weer worden de verhalen in het dorpshuis verteld.
Organisatie: Wurkgroep Sumar 80 jier frij

KOFJEMOARNSSKOFTEN 2025/2026

De hjerst is al wer begûn en wy bin ek wer begûn mei ús kofjemoarns-skoften.
Dy binne bedoeld foar de âlderein yn ús doarp. Jo hoege net perfoarst lid te wêzen fan in tsjerke. Eltsenien is wolkom. Freegje dêrom gewoan jo buorfrou, buorman as oare kunde ris mei om dy in gesellige moarn te besoargjen.

De earste kofjemoarn hat op woansdei 22 oktober west. Wy bin starte mei in grif spannende kompetysje “Mens-erger-je-niet”. Der wienen wer fette prizen te winnen.

Miskien is it handich om de oare data alfêst yn jo aginda op te skriuwen:
19 novimber, 21 jannewaris, 18 febrewaris, 18 maart (stamppot).

De moarnsskoften wurde hâlden yn’e Moeting.
De ynrin is fanôf 9.30 oere.
Foar wa’t ferlet hat fan ferfier, dy kontakt opnimme mei Klaas Roorda, telefoan 0512-371972.

Ut namme fan de kommisje:

Harm Wesseling
Tel. 0512-461518.

UITVAARTVERENIGING DE LAATSTE EER

Op 10 maart 1916 is Uitvaartvereniging De Laatste Eer in Sumar opgericht. In 2026 mogen we dus al 110 jaar bestaan. Al meer dan een eeuw staan we in Sumar en omstreken klaar om nabestaanden te helpen bij het afscheid van hun dierbaren.

Wat doet Uitvaartvereniging De Laatste Eer Sumar?
Bij een overlijden komt er in korte tijd veel op nabestaanden af. Onze vereniging helpt bij alles wat geregeld moet worden rond een uitvaart. We kunnen onder andere ondersteunen bij:

- de laatste verzorging en opbaring;
- het regelen van rouwvervoer;
- de keuze van een uitvaartkist;
- het opstellen van rouwkaarten en advertenties;
- het verzorgen van bloemen;
- het afstemmen van de dag en tijd van de uitvaart (begrafenis of crematie);
- het ondersteunen van de nabestaanden in de dagen tot aan de uitvaart én het begeleiden op de dag van de uitvaart zelf.

De Laatste Eer werkt in Sumar samen met twee ervaren uitvaartverzorgers: Jouke Hoekstra en Hiltsje van der Brug-Nicolai. Zij zijn dag en nacht bereikbaar via 0511 482 444.

Daarnaast is de vereniging aangesloten bij Uitvaartverzekering Twenthe, een betrouwbare verzekering die helpt bij het dekken van de kosten van een uitvaart. Meer informatie hierover vindt u op www.twenthe.nl.

Ledenvoordeel
Leden van Uitvaartvereniging De Laatste Eer ontvangen niet alleen begeleiding en ondersteuning, maar ook korting op de uitvaartkosten.

NIEUWS VAN UITVAARTVERENIGING *secretaris*

Naast de ledenkorting geldt er ook korting op de uitvaartkist, het drukwerk, advertenties en bloemen, mits deze via de vereniging worden geleverd.
Onze penningmeester verzorgt de administratie en de afhandeling van de uitvaartnota's, zodat alles netjes en overzichtelijk wordt afgehandeld.

Bestuur
Het bestuur van De Laatste Eer bestaat uit vijf personen. Afgelopen jaar hebben we afscheid moeten nemen van Piet Buma, die enkele jaren de ledenadministratie verzorgde. Piet overleed op 24 februari 2025 en werd tijdens de Algemene Ledenvergadering in april herdacht.

Lid worden?
Leden betalen een jaarlijkse contributie (€ 15,- per jaar). In ruil daarvoor krijgen zij hulp, ondersteuning en een vergoeding bij overlijden.
Kinderen tot 18 jaar zijn gratis lid, mits ze door hun ouders of verzorgers zijn aangemeld bij de vereniging.

Wijziging?
We willen onze leden vragen om bij verhuizing, geboorte of wijziging van contactgegevens dit door te geven, zodat onze administratie actueel blijft. Bij voorkeur onder vermelding van uw lidnummer (dit nummer staat op de ledenkaart).

Voor vragen of wijzigingen kunt u mailen naar info@uitvaartvereniging-sumar.nl – berichten komen dan automatisch bij de secretaris terecht.

Meer informatie?
Heeft u vragen over onze vereniging? Of wilt u – of wil jij – lid worden van Uitvaartvereniging De Laatste Eer? Neem gerust contact met ons op!

Meer informatie vindt u ook op onze website: www.uitvaartvereniging-sumar.nl

VOGELRINGNIEUWS

Bareld Storm

September is de maand dat de eerste zichtbare trek van vogels te zien kan zijn, maar september is voornamelijk de maand dat er vrij veel **Zwartkoppen** over ons land trekken. Toch vingen we ook al een aantal **Vuurgoudhanen**, **Goudhanen**, een **Sijs,** een **Barmsijs** en nog een late **Nachtegaal**. Dit was pas onze tweede. Ook zagen we de aantallen **Koolmezen** al toenemen. Als dat maar goed gaat in oktober.

We kregen in september 973 vogels door de handen, verdeeld over 41 soorten. Dit waren vanuit de opvang 2 **Soepeenden**, 6 **Wilde eenden**, 17 **Houtduiven**, 3 **Holenduiven**, 4 **Turkse tortels**, een **Bontbekplevier**, 2 **Kokmeeuwen**, 4 **Zilvermeeuwen** en 6 **Kleine mantelmeeuwen. D**e **meeuwen** zijn vooral vangsten bij de Fûgelpits en dus eigenlijk geen asielvogels.

Op de Sumarreheide vingen we 31 **Waterrallen**, 2 **Waterhoentjes**, 4 **Kerkuilen,** waarvan twee al waren geringd, een in Burgum en een in Swifterbant. Verder een **Ransuil**, 4 **IJsvogels**, een **Gaai**, 87 **Pimpelmezen**, 135 **Koolmezen**, 3 **Boerenzwaluwen** (nestjongen), een **Staartmees**, 18 **Tjiftjaffen**, een **Rietzanger**, 53 **Kleine karekieten**, een **Bosrietzanger**, een **Spotvogel**, 431 **Zwartkoppen** (hierbij meerdere met ring uit België), 26 **Tuinfluiters**, een **Grasmus**, 2 **Vuurgoudhanen**, 2 **Goudhanen**, 2 **Winterkoningen**, een **Boomkruiper**, 3 **Spreeuwen**, 26 **Zanglijsters**, 5 **Merels**, 42 **Roodborsten**, een **NACHTEGAAL**, 2 **Gekraagde roodstaarten**, 3 **Huismussen**, 36 **Heggenmussen**, een **Sijs** en een **Kleine barmsijs**.

De **Nachtegaal** was voor ons dus de tweede vangst op de Sumarreheide en dat zullen ook nooit grotere aantallen worden, omdat wij aan de noordkant van hun verspreidingsgebied liggen. Het is daarom voor ons een erg interessante soort. Deze soort overwintert in tropisch Afrika en is in april weer terug in ons land, waar hij zijn nest op of vlak boven de grond maakt en 3 tot 7 eieren legt. Ze eten voornamelijk insecten en wormen en vullen dit aan met bessen. Ze zoeken hun eten dan ook voornamelijk op de grond.

VOGELRINGNIEUWS *vervolg* *Bareld Storm*

We weten natuurlijk tijdens het schrijven van dit stuk al wat de eerste helft van oktober ons zal brengen en dat is behoorlijk interessant! Het gaat om gigantische aantallen, waardoor we zelfs genoodzaakt waren om op sommige dagen te stoppen met vangen om het aan te kunnen. Dit was in heel Nederland bij alle ringstations het geval.

Op bijgaande foto de **Nachtegaal** die wij vingen.

Vindt u een vogel met ring of een dier in de problemen, dan horen wij dat natuurlijk graag. Ook voor bijzondere waarnemingen mag u ons op de hoogte houden.

Bareld Storm, Lytse Buorren 24, Sumarreheide, 06-11181841, stormbareld@hotmail.com

LOSSE FLODDER *Tine Strijker*

Verrassingspakket

Vandaag, 26 oktober, is de wintertijd ingegaan. Dat uur extra gebruik ik om deze Losse Flodder te schrijven. Aan onderwerpen geen gebrek en ik probeer er een logisch verhaal van te maken. Zo is er de laatste weken veel bedrijvigheid in Sumar. In een vlot tempo worden glasvezelkabels aangelegd. Hoewel wij op verzoek van het kabellegbedrijf onze auto niet op straat parkeren maar netjes op de oprit zetten, worden we om 7 uur uit bed gebeld. Je schrikt je rot. Moet u nog weg meneer? Nou nee, wij zijn gepensioneerd. Ook goedemorgen en bedankt. De volgende verrassing komt per post. Een dikke brief van de gemeente met ,,iets" erin. Spannend, wat zou het zijn? Een doosje lucifers? Tot onze verbazing is het een fluitje! In de begeleidende brief staat hoe we een noodpakket moeten samenstellen. Een fluitje van een cent toch? Had ik onze dekens nu maar niet weggedaan. Bij een bezoekje aan de Kamp worden we enigszins onaangenaam verrast. De fietsenrekken zijn verdwenen. Zet je fiets altijd met een extra kabelslot ergens aan vast. Waar aan dan? Goeie vraag. Stiekem hoop ik dat er nieuwe fietsstangen komen. Die zet ik alvast op het verlanglijstje voor Sinterklaas.

De goedheiligman is blijkbaar al in Sumar geweest, want op een dag staat er ter hoogte van het Bintje kunstwerk een gloednieuwe betonnen picknicktafel met bijpassende betonnen bank. Hufterproef.. Toch fijn dat in Sumar een betonfabriek staat. Koop lokaal allemaal. Uit zeer betrouwbare bron hoor ik dat er ook zo'n setje op het grasveld bij de scheepswerf stond. Stond ja, want waar is dat setje gebleven? Nader onderzoek van mij levert niets op. Foetsie. Diezelfde betrouwbare bron ziet op een middag dat er een transformatorhok aan de noordkant van de Sonac in de takels hangt. Zo'n hok verdwijnt echt niet. Hij staat inmiddels op het terrein van de Sonac. En tenslotte het bord met de verkiezingsposters van de politieke partijen dat bij de Prinsweg bij de rotonde staat (stond). Een mooie plek, dat wel. Echter, vanuit de auto lees je dat niet (te gevaarlijk) en op de fiets ook niet.

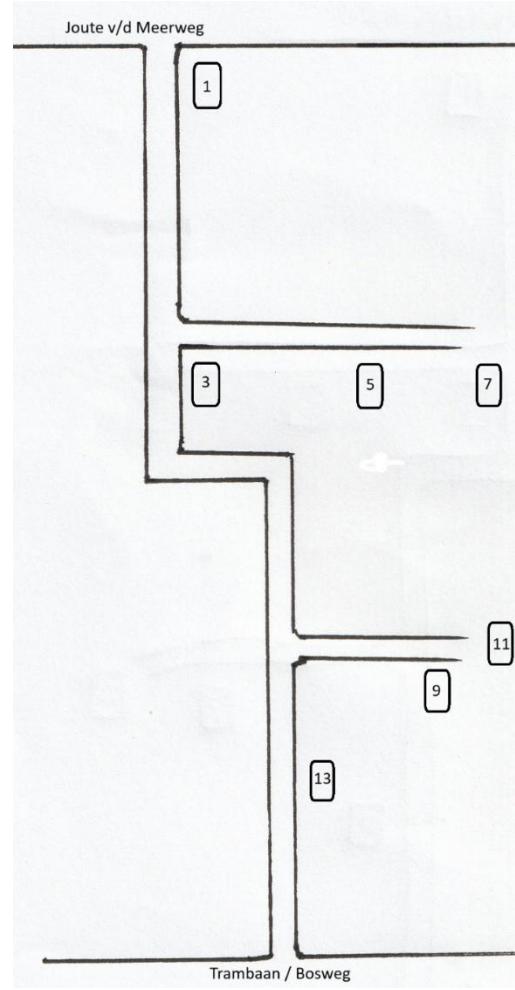
Ik heb wel een idee. Zet bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2026 het bord pontificaal boven op de rotonde, zichtbaar voor iedereen. Wel goed vastzetten, want het huidige bord hangt nu scheef. 't Is maar een suggestie.

Ut it argyf fan Sumar

Yn de foarige beide doarpskranten ha ik skreaun oer de earste fiif hûzen oan de Heidereed. D'r bliuwe noch twa húskes oer, dy't beide al ferdwûn binne. Oer dizze wenningen en harren bewenners giet it tredde en lêste artikeltsje.

De Heidereed wie doe ek al in sânpaad. De boeren giene mei hynder en wein oer de reed en dêr waard it paad yn de wiete tiid fan it jier net better fan. Oan de sydkant wie in lyts paadsje ôfset mei pealtsjes. Dêr koe men noch wol fatsoenlik fytse, mar benammen winterdeis wie it in rot paad.

Yn 1958 wennen Teunis en Gryt Postma oan de Heidereed nûmer 9. Hja hiene twa lytse berntsjes; ien fan in heal jier en ien fan goed twa jier. Teunis wurke op it molkfabryk yn Burgum.
Doe't de Postma's op de heide kamen te wenjen gie bakker Elverdink der hinne om klandyzje te freegjen. Sy krigen, as net-Sumarders in oranjekoeke fan de bakker.
Gryt hie net it measte kontakt mei de buorlju. Sy kaam wol oer de flier by buorfrou Wyts Posthuma. Dy hie altyd in lange rok oan dy't alhiel oant de grûn ta kaam.

UT IT ARGYF FAN SUMAR ferfolch *Ids Krol*

Ut it lân wei winke Wyts har jonge buorfrou en frege har op ‘e kofje. ‘Ik sjoch wol datst swier bist hjer. Moast mar gau in beker waarme molke ha’. Wyts wie in tige freonlik frommes.
Teunis en Gryt wennen yn in lyts hûske. It wie boud fan reade stien en dekt mei reid. It hûs hie in lyts keammerke. Achter yn dat keammerke wiene twa bedsteden en dêr tusken in diggelkast. Achter de keamer wie in lyts keukentsje. It hûs hie wol in souder, mar dy wie sa plat dat men der allinnich mar wat guod op skowe koe. It hûs wie fan Sipke de Vries, dy’t mei syn broer Taeke in eintsje fierder oan de Trambaan wenne.

Lyk foar hûs stie in pomp, wêr’t hearlik drinkwetter út kaam. Soms stie de pomp droech; dan moasten hja him wer eefkes oan ‘e gong helpe. Njonken de pomp stie de hutte. Der wiene gjin nutsfoarsjennings. Men hie ljocht fan in peteroaljelampe. Yn de keamer stie in swarte-brân-kachel.

It wie begjin jannewaris 1958. Teunis en Gryt hiene in feestje fan it fabryk. Har suster en de man soene op de bern passe. Men krige net al te faak besite, dat jo pakten út as der ris folk oer de flier kaam. By bakker Elverdink waarden koekjes kocht. Leafst stikkene, want dy wiene de helte goedkeaper. Men helle by de Koekoek twa maatsjes op: foar de froulju twa romers ‘bessen’ en foar de manlju twa gleskes jonge jenever. Eins mocht dat net barre, mar it wiene altyd hiele gesellige jûntiden.
Moarns ier, it wie in oere as fiif, soe Teunis nei syn wurk. Hy hie yn de keuken by it ljocht fan in peteroaljelampke krekt syn brochje ree makke. ‘It kin wol hagelje’ sei er. It wie gjin hagel, mar it geknetter fan fjoer. It hûske stie yn ljochte lôge. Yn in omsjoch wie der neat mear fan oer. Gelokkich koene de bewenners op ‘e tiid fuort komme. Fan'e ynboel koe neat rêden wurde, alles waard in proai fan ‘e flammen. Al gau kaam de boargemaster ek te sjen.
Letter die bliken dat it fjoer yn de keuken begûn is, nei alle gedachten troch de lampe.

Krekt fierder oan ’e reed stie noch in hûske. Hjir wennen Reinder en Syts Kloosterman mei harren fjouwer bern.

UT IT ARGYF FAN SUMAR vervolg *Ids Krol*

Reinder wie boerefeint by Jelke en Pytsje Algra. Yn de oarloch ried Reinder twa kear deis foar Jelke mei sân nei it fleanfjild fan Ljouwert. It hûs wie eigendom fan Pytsje en hie syn bêste tiid al wat hân. Hjir wiene ek twa bedsteden yn de keamer en tusken it geitehok en de keamer wiene noch twa sliepplakken. Fia in trepke yn it geitehok koe men op de souder komme.
Njonken it hûske stie in lytse fjoerhutte. Fierder wie der noch in dobbe, in pomp op in wel mei it alderlekkerste wetter en in kakhúske mei in tonne. Men hie fansels noch nea heard fan 'toiletpapier'. Men brûkte in âlde krante om it gat mei skjin te meitsjen. De ynhâld fan de tonne waard nei ferrin fan tiid lege ûnder de fruchtbeammen. Meastentiids makke men earst in ring om de beammen sa dat de ynhâld hielendal te'n goede kaam oan de beammen.
It wie begjin desimber 1954. De bern fan de Heide soene sinteklazejeie, doe't der in hurde wyn op stuts. In flaach krige gryp op it hûske en de efterkant sakke yninoar. De wenning wie 'onbewoonbaar' en de famylje Kloosterman koe al rillegau te plak yn 'e dunen, krekt fierder op 'e heide.

It libben op de heide wie dreech healwei de foarige ieu. De minsken hiene it séker net maklik. It wie behelpen, mar de minsken wiene mei it bytsje tefreden en wiene it oer ien ding iens: 'It wenne der hiel moai!' No noch is it ien fan de moaiste plakjes fan ús doarp!

IEPEN DOARREN YN DE ADVINTSTIID *Wurkgroep*

Dit jier organisearje wy yn Sumar **'in Advintskalinder troch Sumar'**. In inisjatyf wêrby elke dei yn de advintsperioade (desimber) earne yn ús doarp in doar iepenstiet om elkoar te moetsjen.

Wy binne dêrfoar op syk gien nei minsken dy't harren doar in dei yn desimber iepen sette wolle en dat is boppe ferwachting tige slagge.

M**iddeis tusken 14:30-16:00 oere en jûns tusken 19:00-20:30 oere** sitte de gastgesinnen klear foar in hiel ienfâldich moetsjen. Wat jo ferwachtsje kinne is in bakje kofje as tee, in lústerjend ear, in earm om it skouder, in petearke, wat kreatyfs..... Ek is elkenien wolkom yn de tsjinsten op snein en yn de krystdagen. Op 2 saterdeimiddeis kinne jo noflik nei it oargelspul fan Geert as Griet lústerje as meidwaan oan de Krystkuier fan de bernenjonkentsjinst. Sintraal stiet de romte om elkoar te moetsjen.

It moetsjen is leechdrompelich ,waarm en iepen. Hoefolle minsken der komme is elke kear in ferrassing foar de gastgesinnen, krekt lykas de foarm dy't it moetsjen kriget. Wy hoopje fansels dat in hiel soad Sumarders de iepen doarren fine sille. De flyer is ôfdrukt yn de Koekoek en wurdt hûs oan hûs besoarche.

Op dize wize hoopje wy mei elkoar wat fan de krystgedachte troch te jaan, fan hert ta hert en fan hûs oan hûs. Dat der romte is foar ljocht, leafde, frede en hope yn dizze donkere tiid.

Mei elkoar moat ús dat slachje yn Sumar.

Út namme fan de wurkgroep:
Jan, Foekje, Hielke, Grietsje, Marten, Aukje en Maaike.

ADVENTSKALINDER

Wurkgroep

ADVENTSKALENDER SUMAR 2025

KARAKTERITSYKPRIIS

Op tongersdei 13 novimber sil de Stichting Karakteristyk de priis útrikke foar it meast karakteristike ferhaal of idee út de mienskip.
It tema fan de jûn is 80 jier Befrijing yn Tytsjerksteradiel 1945 – 2025.
Der binne 6 ynstjoerings nominearre en dêr is it stik 'Nei noed en lêst, wer frede en rêst' ien fan.
De lokaasje is restaurant-partycentrum De Pleats oan de Merk yn Burgum en de jûn begjint om 19:45 oere.

In saakkundige sjuery hat de 6 nominearren kritysk beoardiele op autentisiteit en karakteristike belibbing fan de Twadde Wrâldoarloch. De nominearren sille yn likernôch
5 minuten in sprankeljende presintaasje hâlde wêryn't sy harren aktiviteit presintearje.
De priis dy't wûn wurde kin bestiet út in sjek fan € 500,- en in plakette (pylder) mei ynskripsje.

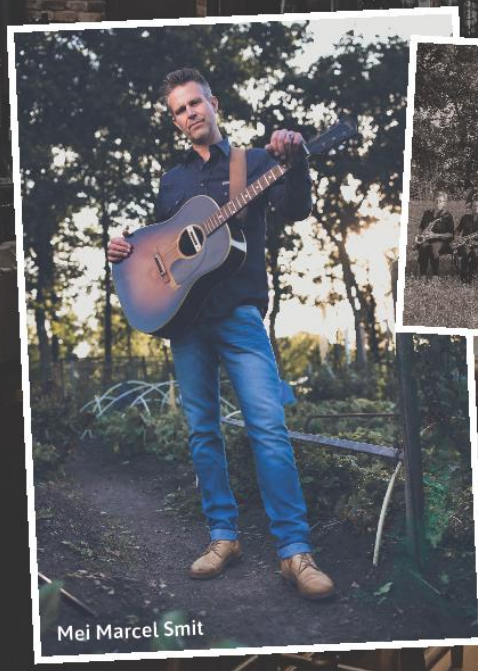
Sumarders binne fan herte wolkom om ús oan te moedigjen en dit feest fan de befrijing mei te fieren.

karakteristyk
TYTSJERKSTERADIEL Sûnt 1978

De Lofstem Kristlike Fanfare

Saterdei 15 novimber 2025

It Muzykkafee

Mei Marcel Smit

Oanfang: 20:00
Tagong: Fergees
Doarpshûs de Kamp
Knilles Wytseswei 15
yn Sumar

In jûn fol muzyk en in pubkwis!

De Lofstem Kristlike Fanfare

It Muzykkafee! Heb jij dat ook wel eens… dat je een paar tonen hoort en direct weet welk liedje het is? Of juist dat het op het puntje van je tong ligt, maar je er nét niet op kan komen?

Zaterdag 15 november organiseren wij het jaarlijkse donateursconcert met als thema “It Muzykkafee”. Wij beloven een avond vol muziek die je zeker weten kent, maar misschien niet direct herkent. Een goeie muziekmix van modern, nostalgie, hits en klassiekers met bovenal muzikaal plezier! We hebben ons muziekarchief opengetrokken en brengen vele (delen van) bekende stukken ten gehore en wij dagen het publiek uit om te raden welke nummers wij spelen in de vorm van een pubquiz!

Fryske Sjonger Marcel Smit werkt mee aan het concert en zal zowel alleen als ook samen met ons optreden, samen met Marcel maken we er die avond een muzikaal spektakel van!

Denk jij een echte muziekkenner te zijn of houd je van de prachtige klanken van onze dorpsfanfare, twijfel dan niet langer en kom **zaterdag 15 november** naar ons donateursconcert! Alhoewel het de naam donateursconcert heeft, is iedereen uiteraard van harte welkom om te komen! Het concert start om **20.00 uur** in **Dorpshuis De Kamp**.
De **toegang is gratis**, maar om de kosten te kunnen dekken verkopen wij bij de ingang loten voor een **loterij met prachtige prijzen** en met dit jaar ook een paar **spectaculaire hoofdprijzen**!

Na het donateursconcert gaan wij weer repeteren voor de kerst, zo begeleiden wij op kerstavond de dienst in onze dorpskerk en daarop aansluitend maken wij op kerstnacht weer traditiegetrouw onze ronde door en rondom Sumar en daarnaast repeteren we ook voor het jaarlijkse FMDT Federatiefestival in Garyp op zaterdag 24 januari.

NIEUWS VAN DE LOFSTEM *vervolg* *Bauke Tjeerd Kikstra*

Op de achtergrond is ook onze actiecommissie alweer druk bezig met alle voorbereidingen voor de jaarlijkse **oliebollenactie** op 31 december. Dit jaar is het alweer de **25e editie** van de oliebollenactie van De Lofstem en wij verklappen hierbij alvast dat we daar zeker iets bijzonders mee gaan doen! Maar daarover meer in de volgende Koekoek.

KRYSTFEEST FOAR ALDEREIN *Maaike Kingma*

Op tiisdei 16 desimber fiere wy wer it krystfeest foar alle minsken fan 70 jier en âlder.

De doar fan 'de Moeting' yn Sumar stiet dizze middei en jûn iepen en jim binne wolkom fanôf 16:00 oere. Wy ûntfange jo dan mei in bakje kofje as tee mei wat lekkers en ferfolgens sil ds. Foekje Fleur-Fink in moaie krystfiering fersoarchje. Dêrby wurde fanselts de bekende krystlieten song.
Twa froulju fan de Tike bringe in feestelike noat mei harren lûkpûden en rûn in oere as 6 sil Edwin fan 'de Kamp' it rinnend buffet klear ha en gean wy meielkoar iten.

Dan wurdt der noch in krystferhaal fertelt en sille wy dit krystfeest sa roun 19:30 oere ôfslúte. As jo hjir oan meidwaan wolle, kin jo dat trochjaan foar 1 desimber oan Maaike kingma (06-2393 4898) en as jo ferfier nedich ha dan is dat ek moochlik.

Wy hoopje in hiel soad minsken te moetsjen op dit Krystfeest!
Út namme fan alle wykwurkers.

WAT WAS HET WEER OOK WEER?

Dirk Strijker

Het weer (21 september-27 oktober)

De laatste 10 dagen van september doet de temperatuur een klein stapje terug. We hebben dan normale middagtemperaturen van gemiddeld 16-17 graden, soms een graadje er boven of een graadje er onder. Daarbij blijft het op de meeste dagen droog. Op 24, 25 en 26 september doet de zon goed mee: prachtig herfstweer. Op 28, 29 en september is het ’s morgens een poosje mistig, typisch voor de herfst.

Met ongeveer 65 mm neerslag is september te droog gebleven. Normaal valt er ongeveer 84 mm. De hoeveelheid zonneschijn was met 146 uren vrijwel normaal. De gemiddelde temperatuur was 15,1 graden en dat is ruim een halve graad te warm.

De eerste 3 oktoberdagen zijn een verlengstuk van het weer van eind september. Echter, in de avond van 3 oktober klopt de herfst aan de deur. De wind neemt toe en ’s avonds laat begint het stevig te regenen. ’s Nachts neemt de wind wat af, maar het blijft regenen. ’s Morgens zit er ongeveer 35 mm in het regenglas. ’s Middags vallen er nog wat buien, die 5 mm regen opleveren. Rond 16.15 uur dondert het uit één van die buien een paar keer in noordelijke richting. De dagen daarna vallen er enkele buien, maar vanaf 7 oktober stelt de neerslag niet zoveel meer voor. De middagtemperaturen variëren van 14 tot 17 graden, ietsje aan de zachte kant. Van 11 tot 20 oktober komt er in dit weerbeeld geen grote wijziging. Bijna dagelijks valt er een beetje regen, soms blijft het de hele dag droog. Vanaf 21 oktober tappen we (letterlijk) uit een ander vaatje. Op 21 oktober 9 mm neerslag. Op 23 oktober 30 mm (storm Benjamin, die overigens bij ons niet zoveel voorstelde) en ook 26 oktober verloopt kleddernat: 20 mm. De temperatuur komt daarbij geleidelijk op een wat lager niveau. ’s Middags nog maar een graad of 12, een fractie te laag voor de tijd van het jaar. Maar er liggen alweer hogere temperaturen in het verschiet, dus (nacht)vorst verschijnselen hoeven we eerst nog niet te verwachten.

Mijn naam is Martin Hummeling (65 jaar) en ben geboren en getogen in Den Haag.
Hier heb ik de LTS doorlopen, ben daarna bij een Ford dealer gaan werken en heb in een werk/leer programma mijn 2e en 1e monteur diploma behaald. Ik hoefde vanwege mijn gunstige bouwjaar niet in dienst en kon daardoor de studie in één keer afronden.

Inmiddels had ik mijn vrouw Thea (toen 16 jaar) in hartje Den Haag leren kennen op een feestje van een gezamelijke vriendin. Thea woonde in Wommels dus dat werd in het weekend op vrijdagavond eten en hop in de auto op weg '*helemaal'* naar Friesland en zondagavond weer terug.
Het enige wat ik van Friesland wist was dat het een provincie van Nederland is.

Ik had intussen wel het een en ander gehoord over "de Hollanders en hun gedrag" in Friesland dus het was toch wel een beetje spannend bij de eerste kennismaking met de schoonfamilie.
Het eerste wat ik hoorde van één van haar broers was "een verrekte Hollander...en dan ek noch een akelige Hagenees". Daar is ie geloof ik wel van terug gekomen haha.

We wilden in 1981 gaan samen wonen en ik kon via mijn werkgever een huurwoning betrekken in Voorburg, op voorwaarde dat we gingen trouwen. Dus wij gingen eerst in ondertrouw maar dat was niet voldoende. De baas wilde dat we echt trouwden. Dan maar trouwen, het werd dus een 'moetje' maar dan voor een woning. Na een aantal weken kon Thea bij een boekhandel in Den Haag aan de slag.

We hebben zes jaar in Voorburg gewoond en toen kreeg Thea heimwee naar Friesland. We wilden wel beide een baan hebben en ik kon via het autobedrijf bij een dealer in Leeuwarden komen en Thea via de boekhandel naar een filiaal in Groningen. Dat was top maar nu, waar gaan we wonen?

GEEF DE PEN DOOR *vervolg* *Martin Hummeling*

Meest praktische was Feanwâlden, dat ligt mooi centraal tussen Leeuwarden en Groningen én er is een treinstation. Een huis huren in Feanwâlden was toen geen probleem , wij konden uit drie woningen kiezen! In 1987 werd de verhuizing in gang gezet.

Het Fries kon ik al goed verstaan en ik gaf aan dat men gewoon Fries tegen me kon spreken, maar ik sprak Nederlands terug met gevolg dat men automatisch weer Nederlands tegen mij ging praten. De enige optie om dat te voorkomen was/is om dan zelf Fries te gaan spreken. Eerst voorzichtig thuis en later bij de schoonfamilie en langzaam aan ook buiten de veilige zones. Uiteindelijk ging het me steeds beter af. Zo nu en dan nog wel eens moeite met de juiste uitspraak gehad. Bij de bakker bestelde ik een half brood en toen ik een heel brood kreeg begreep ik dat er nog aan de uitspraak gewerkt moest worden. Afijn, ik was niet met pek en veren overgoten op een rail het dorp uit gedragen dus werd me dat vergeven. Ondertussen was het gezin verrijkt met twee jongens Arend (30 jaar) en Douwe (28 jaar), daar zijn we natuurlijk super trots op.

GEEF DE PEN DOOR *vervolg* *Martin Hummeling*

In 1998 zijnwe in de wereld van de blauwe bessen beland. Een mooi en gezond product en erg lekker. Wij konden een ha land van Tjalling Holwerda pachten om de kwekerij aan te leggen. Dat was in Sumar en eerst reden we vanuit Feanwâlden steeds heen en weer. Om bij de Garyperhoeke te komen moest je eerst de spoorweg overgang in Feanwâlden en zeven verkeerslichten trotseren, dat was o.a. een belangrijke reden om dichter bij de kwekerij te gaan wonen. In Sumar hadden wij ons ingeschreven voor een bouwkavel en gekregen, zodoende waren we in Sumar beland. Een paar honderd meter van 'it Griene Nêst'. Daar zat maar één verkeerslicht tussen.

De bessenkwekerij kreeg steeds meer vorm en op it Griene Nêst kwam meer activiteit, o.a. een afdeling van het GGZ waarvan de cliënten bij de verschillende ondernemers werkzaamheden verrichtten.

Wij hadden ook nog een perceel met een biologische groentetuin aangelegd en om de groente te verkopen was Thea een winkeltje op het terrein gestart. Langzaam groeide het uit tot een kleine supermarkt met alleen biologische producten.
Wegens gezondheidsredenen zijn we eerst met de winkel gestopt en twee jaar later met de bessenteelt.

Nu werk ik al weer zeven jaar bij Omrin in Heerenveen als operator in de scheidingsinstallatie. Daar heb ik het erg naar mijn zin in de ploegendienst. Sinds mei vorig jaar maak ik gebruik van de generatie regeling en werk nu vijf dagen en ben dan vijf dagen vrij. Dit bevalt me erg goed en heb nu weer meer tijd voor hobby's zoals motorrijden, volleyballen, plastic modelbouw en tuinieren. Volgend jaar november hoop ik volledig met pensioen te gaan.

Ik geef de pen door aan Roy Lijkelema.

EERSTE VISWEDSTRIJD *van BAS*

Ids Krol

Het is zaterdagmiddag 25 oktober. De eerste BAS-viswedstrijd staat op het programma. Het regent pijpenstelen. Siebe heeft het jurytentje al uitgeklapt. De maden krioelen in het bakje, wachtend tot ze aan de beurt zijn. Gea zet de tas met versnaperingen in het gras en Minke controleert nog een keer de enveloppe met de prijzen. Wij zijn er klaar voor.

Maar liefst 18 stoere vissers trotseren de weergoden en gooien hun hengels uit. Sommigen gaan rustig in het kletsnatte gras zitten, anderen hebben een stoeltje meegenomen en zitten verscholen achter een grote paraplu. Priemende ogen turen geconcentreerd naar de dobbers die zachtjes op en neer golven in het water. Als het te lang duurt voordat er een vis toehapt wordt de hengel opgehaald, het aas gecontroleerd en opnieuw in het water geworpen. Soms zitten twee kinderen iets te dicht bij elkaar en raken de snoeren in de knoop. Net als de eerste ‘Sit hjir wol fisk?’ roept, haalt Tymen een dikke baars naar boven. Gevaarlijk slingert de vis boven het wateroppervlak, maar het lukt de visser om de vangst veilig op de wal te krijgen. Wedstrijdleider Siebe komt met de meetlat aangesneld: de vis meet maar liefst 14 cm! Het beest wordt uitvoerig bekeken en daarna, zoals het hoort, netjes teruggezet.

Deze vangst geeft sommige kinderen weer hoop. Anderen geven de pijp aan heit of mem en verkennen het weiland. Bekijk het maar.
Ook Jille en Fedde vangen een baars, maar daar blijft het helaas bij.

Na ruim een uur halen we de hengels op en pakt iedereen z’n spullen in. Natuurlijk is er voor iedereen een prijs of een aandenken. Deze middag is zeker voor herhaling vatbaar!

REVIVAL
MUSIC-PROJECTS
presenteert haar premièreconcert
COME SEE THE STAR
Een muzikale reis op weg naar kerst
In samenwerking met
Folkert Wesseling
Za en zo 20 en 21 december 2025
Aanvang 15.30 en 20.00
Gratis entree
Reserveer je gratis plek via
revivalmusicprojects@gmail.com
o.v.v. gewenste datum en tijd
Kerst in de stal
Achterwei 5, Sumar

SINTERKLAASINTOCHT SUMAR

Team B.A.S.

Of hij het dit jaar allemaal weer op tijd redt? Dat blijft natuurlijk altijd spannend! Heeft de Wegwijspiet het juiste adres in de navigatie ingevoerd? En past de intocht van Sumar wel in de drukke agenda van Sinterklaas? We gaan er in elk geval van uit dat alles goed komt, want op **zaterdagmiddag 22 november** staat het hele dorp weer klaar om Sinterklaas en zijn Pieten feestelijk te ontvangen!

Dit jaar zullen ze aankomen op **it Kikkertslân (De Swannepôle / De Slinke)**. Vanaf 13.15 uur zijn daar de heer D. Kamp, directeur van dorpshuis De Kamp, en de heer D.B. Samar, voorzitter van Doarpsbelang, aanwezig om iedereen welkom te heten. Samen met de kinderen, heiten en memmen, pakes en beppes én natuurlijk burgemeester M. Bintsje wordt er alvast gezongen en geoefend met de muziek, zodat Sinterklaas straks goed onthaald wordt.

Rond **13.30 uur** hopen we Sinterklaas en zijn Pieten te zien aankomen. Daarna trekt de hele stoet in optocht (via de Pastorijelannen) naar het dorpshuis, waar het feest verdergaat voor alle kinderen t/m groep 4. De ouders / pakes en beppes zijn daarbij uiteraard van harte welkom.

Tekeningen en brieven

Vanaf **maandag 10 november** kun je een tekening halen bij het dorpshuis (tijdens openingstijden) of **op Doarpsskoalle It Bynt**. Een kleinere versie vind je elders in deze dorpskrant.

Van **maandag 17 tot donderdag 20 november** staat de **brievenbus van Sinterklaas** in de hal van het dorpshuis. Daar kun je je tekening en eventueel een mooie brief voor de Sint in doen.

SINTERKLAASINTOCHT SUMAR VERVOLG *Team B.A.S.*

🥾 Schoentje zetten

Op **donderdag 20 november** kunnen de kinderen t/m groep 4 hun **schoentje** komen brengen bij De Kamp:

- van **14.00 tot 15.00 uur**
- en van **18.00 tot 20.00 uur**

De Pieten zijn dan aanwezig om de kinderen hierbij te assisteren.

De schoentjes kunnen op **zaterdag 22 november** na afloop van het feest weer worden meegenomen.

📱 Blijf op de hoogte

Vanaf **zaterdag 15 november** houden we iedereen in Sumar op de hoogte van het laatste nieuws rondom de intocht via de Facebookpagina van dorpshuis De Kamp.

Of je nu groot bent of nog klein — in Sumar zal het op 22 november weer gezellig zijn! 🎶

Team B.A.S.

REPAIR CAFE SUMAR

Elke laatste dinsdag van de maanden september t/m april (dit jaar uitgezonderd december).

SINTEKLAAS EN PITEN YN SUMAR

INTOCHT
SINTERKLAAS
ZATERDAG 22 NOVEMBER
It Kikkertslân
INTOCHT
OM 13.30 UUR
DAARNA OPTOCHT
NAAR DE KAMP
MEER INFORMATIE IN
DE KOEKOEK VAN NOVEMBER
ORGANISATIE
TEAM B.A.S.

DE KOEKOEK VEERTIG JAAR

De komende maanden viert dorpskrant de Koekoek haar 40ste verjaardag. In deze rubriek staat het getal 40 centraal. Deze keer een praatje met Aldert Koster. Hij woont op it Hoarnleger nummer **40**.

In 1991 is Aldert in dienst bij bouwbedrijf Procee in Sumar en een van de projecten waaraan gewerkt wordt is de nieuwbouw van een tweetal twee onder een kap woningen aan it Hoarnleger. Het gaat om zogenaamde premie A woningen. Dat betekende o.a. dat de woning niet binnen vijf jaar verkocht mocht worden. Op een van deze woningen had Aldert, nog voordat ze gebouwd waren, zijn oog laten vallen. Hij bouwt dus mee aan zijn eigen woning en nog wel 'yn de baas syn tiid'. Dat heeft zo zijn voordelen. Aldert had al bedacht dat er een bijkeuken moest komen en hij maakt afspraken met de metselaars om de aanbouw naadloos mogelijk te maken. Ook heeft hij meteen de keuken verplaatst.

Het is fijn wonen op nummer veertig. Het huis heeft drie slaapkamers en een ruime vliering. Dat de woning nummer 40 heeft is puur toeval; Aldert heeft geen speciale band met het getal veertig.
Er is in de loop der jaren niet al te veel veranderd: alleen de garage en een overkapping zijn later gebouwd.
Aldert woont inmiddels al bijna 35 in de woning en kent er alle hoeken en kieren. Het huis past als een warme jas, maar zoals de meeste mensen heeft hij wel een favoriet plekje: de luie stoel voor de televisie.

Op de vraag of er binnenkort een bord met 'te koop' in de tuin komt is het antwoord een duidelijk 'nee'. 'Ik hoop hier oud te worden'. Het woont hier fijn en veel bewoners wonen hier ook al lang. Iedereen kent elkaar. Wel zie je ook hier dat de wereld verandert. De saamhorigheid, zoals die er vroeger was, is er veel minder. Dat is jammer, maar het is niet anders

KLAAS SYN MOAIE HOBBY

Klaas van der Veer hat in moaie hobby

Klaas is nammentlik lid fan de hynstesportferiening Trynwâlden en docht mei oan de maratonkompetysje twaspan pony's Fryslân.
En dat is sa kommen:
Klaas hat altyd al in soad oandacht foar hynders en pony's hân en is eartiids ek wol mei syn broer Adriaan te hynderriden west. Ek doe't de bern fan Klaas en Trynke lyts wienen, stie der wol gauris in pony yn it lân. Doe't der 2 Shetlanders te keap stiene yn Grins, hat Trynke him oanfitere om de bisten te keapjen. Klaas liet him doe fuort ek de karre en it túch oansmarre.
No en doe't klaas 50 jier waard, krige hy in passend kado fan Trynke en wol in menkursus by de praktykskoalle yn Oentsjerk. Hy gie op les en die eksamen by Pyt de Boer, in foarneamd hynsteman en sa helle Klaas syn koetsiersbewiis.
Al gau die Klaas mei oan de maratons foar twaspan pony's yn fryslân. Der wurde elk jier 9 wedstriden hâlden fan maart oant oktober yn ferskillende doarpen yn Fryslân. Der binne ferskillende catagoriën foar pony's en foar hynders en Klaas sit dus yn de catogorie twaspan pony's. Yn 2017 wienen de Shetlanders te âld en hat Klaas in goed plak foar harren socht. Hy kocht doe 2 Welshpony's, de rúnen Sandro en Miladso. Dizze pony's binne neffers Klaas wat grutter en wat feller.

KLAAS SYN MOAIE HOBBY ferfolch

Neffers Klaas is it in lust om mei "dizze Jonges" te riden en hy traint dan ek noch alle wiken mei harren yn Oentsjerk tidens de les en dan ek noch thús. Sandro en Miladso kinne ek net sûnder elkoar en stean dan yn it lân ek faaks te razen nei elkoar.
It riden fan in maraton, docht Klaas net allinnch, it is nammentlik ferplicht om in 'groom' mei te ha achterop de karre. De groom moat de karre yn bedwang hâlde, binammen yn de skerpe bochten en moat de koetsier helpe te navigearen. Faaks sit der ek in hindernis by dat sy mei de pony's en de karre troch it wetter moatte, dan moatte sy goed oppasse! Klaas hat 2 grooms, syn soan Willem en Margriet Kloosterman, dy't ek op de Heide wennet. Margriet giet de measte kearen mei.

En ik kin jim fertelle dat it parkour fan sa'n maraton hiel yngewikkeld is. As de maraton op saterdei hâlden wurdt, geane Klaas en syn groom freeds al nei dat doarp ta om it parkoer te ferkennen en dat bestiet dan faaks út 8 as 9 hindernissen. Sy binne dan freeds al sa'n 2 oeren ûnder de pannen. Mar dat hâldt Klaas hiel skerp, want hy leart de folchoarder fan dy hindernissen dus hielendal ût de holle . De route fan it parkoer moat hy dan ek witte, want de hindernissen stean op ferskillende plakken en it parkoer is sa'n 17 oant 20 kilometer lang. En dat is best intensyf.

It doel is dan om dy hindernissen sûnder fouten te riden en dan ek noch sa hurd moochlik. As der fouten makke wurde, dan krigest strafpunten. As jo dan al dy 9 maratons riden ha en jo ha de minste strafpunten, dan binne jo kampioen fan de twaspan pony's fan Fryslân. En dat is Klaas yn 2023 wurden en wat hy nea tocht hie, dit jier wie hy wer de bêste. En yn Harich wie dan ek op 11 oktober de priisútrikking en krigen Klaas en syn grooms in prachtige spegel.

KLAAS SYN MOAIE HOBBY ferfolch

De wedstriden binne yn Noardwolde, Frentsjer, Sint Nyk, Oentsjerk, Amelân, Burgum, Sumarreheide, Bant en Harich. Klaas hat dit jier allinnch net nei Bant wast omdat dat op in snein wie. Mar hy rydt ek altyd noch yn Eastermar, syn froegere wenplak. En dêr is altyd in tema oan ferbûn mei in optocht. Klaas nimt dan yn de regel alle pakesizzers mei en dan ride sy ferklaaid mei yn de optocht. Trynke hat ien kear mei west as 'groom' nei it Amelân mar dat wie gjin sukses. Tegearre blaze kin wol!

Klaas is krekt lyn 70 jier wurden, mar tinkt der noch net oer om te stopjen mei dizze moaie hobby. Hy is der de hiele simmer mei dwaande, elke moanne is der in wedstriid en der moat in soad traint wurde. Mar Klaas docht dat mei in hiel soad nocht en net ûnfertsjinne. Op de Sumarreheide wennet de 'Kampioen Twaspan pony's fan Fryslân'.

Lokwinske Klaas, syn 'jonges' en syn grooms!

Klaas en 'syn jonges' mei groom Willem yn aksje

WIST U DAT:

Ids Krol

* De Weggeef-app Sumar is gestart op 1 februari 2025;
* De app inmiddels meer dan 50 leden heeft!
* Er al tientallen artikelen van eigenaar zijn gewisseld;
* Dit helemaal kosteloos is;
* Veel Sumarders elkaar zo helpen;
* Het altijd gaat om prima bruikbare spullen;
* Er alle weken nieuwe spullen worden aangeboden;
* We zo bijdragen aan een beter milieu;
* We zo ook veel geld besparen;
* Iedereen altijd lid kan worden;
* Een berichtje naar Karianna (06-38363436) of Ids (06-39652458) volstaat!

VERGEET DE DIELKAST NIET

Jouke Hoekstra

November en december zijn vaak dure maanden. De dagen worden korter, de avonden langer — en voor velen ook een beetje zwaarder. Juist in deze tijd is het fijn dat we in Sumar elkaar een beetje kunnen helpen.

De Dielkast is er voor én dóór dorpsbewoners: een plek waar we spullen en houdbare etenswaren met elkaar delen. Heb je iets over dat nog goed bruikbaar is? Denk aan houdbare producten, persoonlijke verzorgingsartikelen of speelgoed in goede staat.

Zet het gerust in de Dielkast naast het Trefpunt (Greate Buorren 16-18).

En kom ook vooral even kijken of er iets in ligt dat jij goed kunt gebruiken — dat mag gewoon!

Let er wel op dat de kast netjes blijft en houd je aan de spelregels die erop staan.

Geen kleding en boeken, en alleen houdbare, ongeopende producten graag.

Zo zorgen we samen dat er in Sumar niemand vergeten wordt, ook niet in de donkere maanden.

Voor elkaar, door elkaar — dat is wat de Dielkast sterk maakt.

Hutspotpakketten – gezond en voedzaam
Net als vorig jaar koopt de Diaconie weer een grote hoeveelheid aardappelen, uien en wortelen voor stampotpakketten.
De uitdeling start op zondag 9 november bij de kerk. Een deel van de pakketten gaat naar de Voedselbank Tytsjerksteradiel.
Wat overblijft, kan van 10 t/m 15 november kosteloos worden afgehaald bij Ybele Bergsma, Lânsbuorren 4.

Diaconie Sumar

KERKDIENSTEN IN DE DORPSKERK november / december

Zondag 9 november	Ds. Gert van Helden	Kind-School- Gezinsdienst
Zondag 16 november	Ds. J.J. de Lange Garyp	
Zondag 23 november	Ds. Foekje-Fleur Fink Burgum	Gedachteniszondag
Zondag 30 november	Ds. T. Hiemstra Groningen	Eerste Advent
Zondag 7 december	Ds. A. de Vries Ureterp	Tweede Advent
Zondag 14 december	Ds. Foekje-Fleur Fink	Derde Advent
Zondag 21 december	Ds. Gert van Helden	Vierde Advent

De diensten beginnen om 9.30 uur, tenzij anders aangegeven.
Iedere zondag is er tijdens de dienst oppas voor de kleintjes in het Trefpunt.

Alle activiteiten in de dorpskerk kunt u volgen via
www.kerk-sumar.nl/uitzending
De uitzending begint 5 minuten voor de aanvangstijd.

WEET U WELKOM !!

DOARPSAGINDA

Trombosedienst en bloedprikken om de 14 dagen in De Kamp van 10:00 tot 10.30 uur.

7 nov.	De Kamp, Bingo/Klaverjassen, 20.00u
10 nov.	De Kamp, Trombosedienst en bloedprikken, 10.00-10.30u
12 nov.	De Kamp, Open tafel
15 nov.	De Kamp, Donaterursconcert De Lofstem, 20.00u
20 nov.	De Kamp, schoenen zetten
21 nov.	De Kamp, Ferhalenjûn
22 nov.	De Kamp, Sinterklaasfeest
24 nov.	De Kamp, Trombosedienst en bloedprikken, 10.00-10.30u
25 nov.	De Kamp, Repaircafé
8 dec.	De Kamp, Trombosedienst en bloedprikken, 10.00-10.30u
16 dec.	De Moeting: Kerstfeest voor de ouderen, vanaf 16.00 u
19 dec.	De Kamp, Kerst klaverjassen en Bingo, 20.00 u
20 dec.	Achterwei 5, Revival, come see the star, 15.00 en 20.00u
21 dec.	Achterwei 5, Revival, come see the star, 15.00 en 20.00u
22 dec.	De Kamp, Trombosedienst en bloedprikken, 10.00-10.30u
31 dec.	De Kamp, Oudejaarsfeest met live muziek

doarpshûs De Kamp

Wanneer de Kamp open is, is iedereen van harte uitgenodigd om gezellig een biertje, wijntje of frisdrankje te komen drinken! Boeken ruilen kan dan ook.

OUD PAPIER

Anneke Kloosterman

Op de donderdag wordt het papier buiten het dorp (Harstewei op vrijdagmiddag) opgehaald met aanhangwagens. Dit komt in de container achter de kerk. In het dorp komt de kraakpersauto op vrijdagavond om 18.00 uur.
Graag het papier op de bekende verzamelpunten klaarzetten.
Alvast dank voor het inzamelen.

14 november
12 december

BELANGRIJKE ADRESSEN EN/OF TELEFOONNUMMERS
ALS ELKE SECONDE TELT: BEL ALARMNUMMER 112

HUISARTSEN

It Peldershûs spoed alle praktijken	(0511) 469487
Hamstra & De Ronde	(0511) 462269
Talsma & Hooisma	(0511) 461320
Van Keulen & Van de Vegt	(0511) 461424
H.C.A. Veldhuizen (Garyp)	(0511) 521 264
P.S. Wiersema (Eastermar)	(0512) 471 221

Tijdens avond, nacht, weekend of feestdag: **Dokterswacht:** 0850-820820

ZIEKENHUIS

Nij Smellinghe, Compagnonsplein 1, 9202 NN Drachten, 0512-588 888
Frisius, Henri Dunantweg 2, 8934 AD Leeuwarden, 058-286 66 66
UMCG, Hanzeplein 1, 9713 GZ, Groningen, 050-361 61 61

Kersten hulpmiddelen: Ampèrestraat 14 8912 AD Leeuwarden (088)-0009488
Centrum voor Jeugd en Gezin: (088) 5335333
Politie: 0900-8844 (Wijkagent: Bert Sietzema)
Gem. T-diel: alg. meldings-, storings- en calamiteitennummer: 14-0511
KEaRN: (0511) 465 200 Info@kearn.nl/www.kearn.nl
Dierenartsen: A7 Noord dierenartsen -Elingsloane 18, Burgum (0511) 464060
Nipkowlaan 17 Drachten (0512) 301444

SUMAR

De Laatste Eer Uitvaartvereniging te Sumar

Begrafenisvereniging: info@uitvaartvereniging-sumar.nl
secretaris. G. Hoekstra-Minnema, 06-4250 4953
Bode: dhr. J. Hoekstra (0511) 482444
Bode: mevr. H. van der Brug (06) 10542628

Dorpsbelang Sumar: Voorzitter dhr. Gerrit Vrijburg
A.i. Mw. Carol Jacobson, email - dorpsvereniging@sumar.nl

Onderwijs/opvang: Bernemienskip It Bynt (0511) 469262,
Itbynt@stichtingoarsprong.nl
It Boartersplak - Kn. Wytseswei 11, 06-417 08 374: It Krobbehiem - Sumarderwei 2a - dagopvang en BSO
0512-471374